

I dette nummer bl.a.:

- Cafe Tusindfryd et værested i 25 år der også er et holdepunkt • Portræt af en hverdagens engel
- Tour de Amager – et motionscykelløb for udviklingshæmmede • Søskende kursus
- Ny Ellebjerg, et vellykket nyt botilbud

LEV Københavns Kommunekreds

B E S T Y R E L S E N

Formand	Danielle Pröschold, Tonemestervej 3, 2400 København NV Tlf. 40 13 70 16 . E-mail: danielle@proschold.dk
Næstformand	Anette-Marie Frimann-Jensen, Hvedevej 32, 2700 Brønshøj Tlf. 38 89 20 23 . E-mail: olesen@jensen.mail.dk
Kasserer	Eva Gjøe, Højmoselvej 10, 2400 København NV Tlf. 39 66 18 56. E-mail: gjoe@email.dk
Sekretær	Birte Lynghøj, Ole Borchsvej 18, 2500 Valby Tlf. 36 17 64 15 . E-mail: lyngjens@outlook.com
Bladsekretær	Egon Pedersen, Emdrupvej 139, 2400 København NV Tlf. 39 69 38 06 . Mobil 20 85 38 06 E-mail: slet@kantorparkennet.dk
Webmaster	Per Jonasson, Panumsvej 21, 2500 Valby Tlf. 36 45 40 43 . E-mail: per@valby.eu
Bestyrelsesmedlem	Gitte Svarre, Holmbladsvænge 1, 1., 2300 København S Tlf. 20 74 27 63 . E-mail: louisemalene@webspeed.dk
Bestyrelsesmedlem HB-medlem	Steen Stavngaard, Monrads Allé 46, 2500 Valby Tlf. 36 46 37 83 . E-mail: ss@sag.dk
Bestyrelsesmedlem	Vibeke Holscher, Apollovej 18, 2720 Vanløse Tlf. 28 91 38 52. E-mail: vh@nh-lndskab.dk
<hr/>	
Redaktør *)	Lasse Rydberg, Borgmester Jensens Allé 31 A 2100 København Ø . Tlf. 35 38 46 90 E-mail: lasse-ellen@comxnet.dk
Kritisk revisor *)	Mogens Rasmussen, Dublinvej 4, 2300 København S Tlf. 32 58 98 94/61 79 98 94 . E-mail: tana@vip.cybercity.dk

* Er ikke medlemmer af bestyrelsen, men medlemmer af Kommunekredsen

I N D H O L D

Lederen. Af <i>Danielle Pröschold</i>	side	5
Ledsagerordningen for børn og voksne.	side	7
Stedets ånd. Cafe Tusindfryd et mødested og holdepunkt i 25 år. Af <i>Lasse Rydberg</i>	side	9
Portræt: Hverdagens engel. Af <i>Lasse Rydberg</i>	side	15
Tour de Amager – og Amager er også smuk. Et motionscykelløb for udviklingshæmmede. Af <i>Lasse Rydberg</i>	side	20
Det er svært at tage venner med hjem når hun smider med alting og er baglænsudviklet. Et møde med et søskendekursus. Af <i>Lasse Rydberg</i>	side	22
Et vellykket nyt botilbud - Ny Ellebjerg. Af <i>Lasse Rydberg</i>	side	26
Julegaver 2014.	side	29

ANNONCER, SATS OG TRYK

Rosengrenen ApS · Hovedgaden 8 · Postbox 54 · 8670 Låsby
Tlf. 86 95 15 66 · kl. 8.30-12.00 og 12.30-15.00 · Mail: info@rosengrenen.dk
– hvortil alle spørgsmål vedr. annoncer bedes rettet.

Udgivelsesplan

Her er der en oversigt over LEV Københavns udsendelser samt deadline for aflevering af stof. Tag denne plan med i jeres planlægning, så skaffer I jer adgang med oplysning om arrangementer og lign.

Blad nr. 4	Vi skal have dit bidrag senest 12. november 2014	Udgives december
Blad nr. 1	15. december 2014	januar
Blad nr. 2	24. marts 2015	april
Blad nr. 3	24. juli 2015	august
Blad nr. 4	6. oktober 2015	november

Leder

Af Danielle Pröschild
formand for
LEV København

Når du sidder med dette blad i hånden er sommerferien for langt de fleste af os lagt bag os. Jeg håber, at du har haft en god sommer og nydt den, ladet op og fået ny energi.

Henover sommeren har vi kunne læse om endnu en sag i Københavns Kommune - denne gang om en blind, autistisk dreng, hvor forældrene var så fortvivlede over personalet på bostedets behandling af drengen, at de tyede til at installere udstyr til aflytning af sønnens værelse. Det for at få be- eller afkræftet deres mistanke om, at der var noget helt galt. Herefter stod det klart, at der ikke blev talt ordenligt til deres søn, og at der var mangler ved pædagogikken på stedet. Københavns Kommune er nu gået i gang med en intern undersøgelse af bostedet.

Man kan undre sig over, at den slags episoder overhovedet forekommer. Der er udgivet både handicappolitikker, foretaget evalueringer af bostederne og lederne har været på adskillige kurser. Hvornår bliver det bedre, hvad skal der til før den slags ikke sker?

Jeg håber, at embedsmændene og politikerne tager ved lære af endnu en sag, og at de sørger for ordentlige rammer for beboere, personale og ledelse.

Desuden at der bliver sat ind for at gøre det attraktivt at arbejde på et bosted

- hvor borgere, der har brug for ekstra omsorg, får den hjælp, de har brug for.

- hvor pædagogikken er i højsædet.
- hvor både ledelse og pædagoger har de nødvendige kompetencer.
- og hvor arbejdsglæden og stoltheden over at få det hele til at virke findes. Det må kunne lade sig gøre!

Husk for øvrigt, at vi i LEV København gerne hjælper vores medlemmer, hvis I oplever problemer med jeres børns eller pårørendes bosteder. Vi har en god kontakt til embedsmændene og går gerne ind og påpeger problemer på bosteder, så der kan komme en dialog i gang, så vi kan få løst problemerne - i stedet for, at de skal ende i pressen med den ballade, det nu engang giver.

I slutningen af maj måned afholdt LEV København i samarbejde med LEV Frederiksberg et møde om fritidstilbud for borgere med særlige behov. Vi havde inviteret en række fritidstilbud til at holde oplæg. Alle de indbudte havde takket ja, så det var et tæt pakket program. Der var mødt omkring 30 tilhørere op, og de fik indblik i, hvor mange tilbud der rent faktisk findes. Og ikke mindst oplevede en del forældre, at de ikke var alene, men at andre forældre stod med de samme udfordringer. Aftenens scoop var, da aflastningsinstitutionen Skovtours ikke var afvisende overfor, at kørestolsbrugerne måske kunne deltage på ture, eller rettere sagt, de var villige til at undersøge muligheden. Det ville være dejligt, hvis vores

Fortsættes side 7

møde kunne være med til at skubbe på for, at også denne målgruppe får mulighed for at kunne deltage i Skovtours tilbuddet. Vi krydser fingre for, at det sker.

Til slut kan jeg oplyse, at kontorchef i Socialforvaltningen Anna-Belinda Fossdal har tiltrådt et job som områdechef i Brønshøj Vanløse i Børne- og Ungdomsforvaltningen. Jeg har haft et godt samarbejde med Anna-Belinda og sat stor pris på muligheden for at

kunne tage aktuelle sager op. Jeg ser frem til et lignende godt samarbejde med den kommende kontorchef og ønsker Anna-Belinda god vind i det nye job.

Jeg håber, at du som læser vil give dig selv tid til at læse bladets artikler. Jeg synes selv at blive godt oplyst hver gang, jeg læser vores redaktør Lasse Rydbergs artikler. God læselyst og sensommer.

Danielle Pröschold

Ledsageordningen for børn og unge

Ledsageordningen blev i 2012 udvidet til også at omfatte unge fra 12 til 15 år. Det er beskrevet i en pjeces man kan hente fra Socialstyrelsen.

Ledsageordningen giver unge mulighed for at deltage i fritidsaktiviteter uden at være afhængige af f.eks. forældre. Man kan få op til 15 timer om måneden til ledsagelse.

Pjecen kan hentes på Socialstyrelsens hjemmeside www.socialstyrelsen.dk/handicap/udviklingshaemning

Pjecen fortæller

- Hvem der kan få en ledsager

- Hvad du kan bruge din ledsager til
- Hvor mange ledsagertimer du kan få
- Hvem der betaler for din ledsager
- Hvad din ledsager skal kunne
- Hvordan du søger en ledsager

Da ordningen er statsfinansieret, kan kommunerne ikke henholde sig til dårlig økonomi.

Redaktionen

Jubilæumsfoto med medlemmerne foran Café Tusindfryds lokaler på Amagerbrogade.

Stedets ånd

Café Tusindfryd et mødested og holdepunkt i 25 år

Af Lasse Rydberg

Café Tusindfryd fejrede sin 25 års fødselsdag i starten af maj i år. 25 år som et mødested og for rigtig mange et fast holdepunkt i dagen og måske i livet.

Jeg besøger Café Tusindfryd i anledningen af fødselsdagen, jeg har været der før i løbet af dens levetid, og da jeg nu er der igen tænker jeg på Louisianas skaber Knud W. Jensen, der for mange år siden skrev bogen: *Stedets ånd*. Han skriver: "Stedets

ånd, som så ofte bevidst eller ubevidst påvirker os, kan ikke fuldt ud forklares. Men jeg tror, vi alle har oplevet stedets magi eller udstråling." Det var det der slog mig da jeg havde været der en kort stund, jeg ville se om det forholdt sig sådan, at Café Tusindfryd har sit "stedets ånd".

Men inden jeg fortsætter med at forstå stedet på, hvordan det opleves ubevidst

Fortsættes side 10

Medlemmer ved disken, et centralt samlingssted i caféen.

eller bevidst, så først ganske kort hvad Café Tusindfryd er:

Café Tusindfryd er vokset ud af det kulturelle opgør der opstod blandt voksne med udviklingshæmning i 80'erne og som fik et tydelig udtryk med kulturkonferencen i København 1989. Mange med udviklingshæmning fik egen bolig og savnede et værested i det offentlige rum, der var deres. En kreds af repræsentanter fra LEV, personale og udviklingshæmmede etablerede Foreningen Café Tusindfryd, der nogle år efter endelig fik sin nuværende adresse på Amagerbrogade. Dem der kommer i Café Tusindfryd kaldes ikke brugere, de er medlemmer. Dermed havde stedet helt

usædvanligt for tiden den gang, skabt en virksomhed der er demokratisk i sit grundlag.

Der er ca. 80 medlemmer. Medlemskabet koster 600 kr. om året, 200 kr. for folkepensionister. Københavns Kommune betaler husleje m.m. og udlåner de fire medarbejdere der kollektivt driver stedet. Midler til aktiviteter m.m. kommer fra cafédriften og fra foreningen.

Til fødselsdagen havde medlemmerne skrevet en tale, der giver genlyd fra de mange, her et par citater:

Jeg kommer i Tusindfryd, fordi der er måden vi har det sammen på, her er et specielt sammenhold, som jeg aldrig har oplevet før.

Lene Agerup og Jacob Kragh, i baggrunden Tine der har køkkenvagten den dag.

Jeg kommer her, fordi her er gode mennesker og man føler sig tryk, jeg vil altid komme her, I slipper ikke for mig.

Alle kender hinanden hernede, her er et godt sammenhold, omsorg for hinanden...

De har taget godt imod os og har støttet os i den svære tid vi har været igennem, vi vil altid komme her, det er det bedste der findes.

Jeg mødes en formiddag med medarbejderne Lene Agerup og Jacob Kragh. Et af medlemmerne Tine har travlt med indkøb og madlavning, hun er et af dem der har et arbejde på stedet. Det er torsdag, så der er frokost for dem der har tilmeldt sig ordningen. I dag er der 11 Tine skal dække bord til, der skal have velduftende restemad fra de foregående aftenmenuer.

Café Tusindfryd er et mødested for udviklingshæmmede, der bor i egen bolig

eller bofællesskaber. Mange udviklingshæmmede har ikke erfaring med at skabe relationer, og det er vel også begrænset, hvor meget af deres bolignærmiljø, der kan eller vil inkludere dem. Det stod klart i sin tid, da man ville normalisere boligforholdene for udviklingshæmmede, at de manglede det livsgrundlag vi andre har, at kunne mødes på kryds og tværs i foreninger og netværk. Mange havde ikke familie, eller familien havde ikke dem. Café Tusindfryd store opgave var og er, at være stedet for de borgere, der ikke har nogen at mødes med, at være et netværk, et holdepunkt i dagen og i livet.

Café Tusindfryd er ikke stor, to mellemstore lokaler, et køkken og en terrassehave. Stedet er overskuelig i den konkrete betyd-

Fortsættes side 13

ning, men også mentalt. Det bærer tydelig præg af, at det er medlemmernes sted, der er intet særlig indretningsmæssigt æstetisk over det, det er den hyggelige café, hvor man bare kan være for at næres. Indretning og istandsættelse er sket med medlemmernes indsats. Man kan sige at stedet har indarbejdet en egen forudsigelighed, som skaber tryghed hos mange af medlemmerne. De kommer her siger Jacob Kragh, for ikke at sige derhjemme, isoleret fra omverdenen.

Medlemskab fører ofte til ejerskab. Sådan er det her. Der er stort set aldrig tyveri. Der udvises stor respekt for den enkeltes personlige integritet og det er naturligt, at man hjælper til, hvor man kan, så caféen kan fungere som man selv synes den skal. Medlemsskabet giver også en naturlig adgang til, at have medlemsmøder, hvor Café Tusindfryds indre liv drøftes og planlægges fra mad til cirkusrevy.

Medlemmerne har ikke brug for en masse tilbud, dem er der masser af (SUKA, dagtilbud, KIFU, LAVUK), siger Lene Aagerup, de efterspørger et sted, hvor man kan mødes og få en snak, måske er Café Tusindfryd en slags familie for mange af medlemmerne. Ser vi på, hvad de sagde i deres tale ved fødselsdagen, fornemmer vi netop, at man taler om samværet som noget, der kan forestille et familiebegreb.

Café Tusindfryd er mødestedet for nærhed, her kan man blive set og hørt. Når det gælder byens borgere har Københavns Kommune prioriteret en indsats mod ensomhed. Ensomhed kan være mentalt nedbrydende og direkte sygdomsfremkaldende. Det er en stor udfordring, som Café Tusindfryd løser, og jeg tror at det er væsentlig, at stedet har sin overskuelighed og hjemlighed. Mange ensomme ønsker ikke at aktiveres, de vil i al beskedenhed bare være et sted, hvor de

kan blive anerkendt, som den de er. Når det handler om at modvirke til ensomhed eller at inkludere mennesker der er ensomme, ser det ud til at Café Tusindfryd kan begge dele.

Café Tusindfryd's vægge er lige nu fyldt med smukke portrætter af medlemmerne. Det er en fortælling om, at vi alle har en historie og at den knytter sig til der, hvor vi er føler os hjemme, for der kan den leves og fortælles.

Café Tusindfryd er en del af et bykvarter, den er med til at give kvarteret et indhold. Den kan medvirke til at skabe samarbejde med bydelens mangeartede aktiviteter og virksomheder. Og den kan være et sted, som man kan referere til.

Lad os slutte denne artikel med en god historie: En meget sen aften fandt nogle Natteravne en person, som de mente måske var udviklingshæmmet, der havde brug for hjælp til at finde hjem. De kendte Café Tusindfryd og nær ved lukketid kom de med vedkommende – det endte godt.

Café Tusindfryd

Amagerbrogade 212 B,

2300 København S

Tlf. 32 58 7796

Holder åbent:

Mandag – tirsdag - torsdag og hver anden fredag kl. 15 -21.

Samt åbent hver anden weekend.

Når der er åbent kan man købe et aftenmåltid.

Om torsdagen er der frokosttilbud.

www.cafetusindfryd.dk

Hverdagens engel

Joan Jacobs.

Af Lasse Rydberg

Jeg har gennem mange år stødt på *Joan Jacobs*, mest i forbindelse med handicapidræt, og jeg har også en gang interviewet hende som succesrig idrætskvinde. Da jeg en dag modtog en mail, en motivering fra pårørende om at portrættere Joan Jacobs, som et menneske der har ydet noget særligt overfor mennesker med udviklingshæmning uden offentlighedens opmærksomhed, og læste deres motivering, lå det lige for, jeg måtte mødes med Joan Jacobs.

Joan Jacobs arbejder på Idrætsskolen som medhjælper. Og her er stillingsbetegnelsen absolut dækkende, hun hjælper med overalt. "Jeg ved ikke, hvad vi skulle gøre", siger forstander *Søren Stenkilde*, "hvis hun holdt

op med at arbejde her", siger han med et opfordrende smil til Joan, der siger mere end de ord han sagde.

Jeg mødes med Joan Jacobs på Idrætsskolen. Det første hun gør, er at sørge for at jeg er velkommen, laver kaffe med mælk som hun spørger til og finder et lokale, vi kan være uforstyrret i. Joan Jacobs fortæller mig at hun er udviklingshæmmet. Hun er 53 år, men hun ser yngre ud, måske fordi hun har dyrket så meget idræt, og er et gennemgribende glad menneske – hun er meget smilende, så det med at tage gode fotos af hende er let.

Fortsættes side 17

Joan Jacobs fortæller, at hun var elev på Idrætsskolen på det første hold i 1994, dengang den lå i Tingbjerg, og blev øjeblikkeligt kendt, da man med fjernsynets medvirken i et snuptag fik bygget ny idrætshal. Herefter blev hun ansat på skolen. Da Søren Stenkilde startede som forstander, havde han brug for en hjælpende hånd til køkkenassistenten, til bl.a. at bage brød og snitte grøntsager. Joan Jacobs fik tilbudt jobbet og har været ansat ved skolen i 19 år.

Joan Jacobs arbejde er at hente mad i Grøndal Multi Centers kantine og servere den for eleverne. Joan Jacobs understreger, at det er sund mad. Da jeg siger farvel, går hun direkte i gang med at smøre rugbrød, så det handler ikke bare om at hente mad. Hun er meget omhyggelig med at hjælpe til, nogle gange laver hun buffet og hjælper til derfra, andre gange serverer hun maden til eleverne. En forælder fortæller mig i en mail, at Joan Jacobs har en rigtig god forståelse for eleverne og deres specielle udfordringer. Hun sørger f.eks. for, at dem der er langsomme til at spise, får deres mad klar ved bordet når de kommer, så de kan nå at spise den. Hun har en fin fornemmelse for den enkelte, og ser hurtigt, hvor hun kan gøre en forskel, så det bliver rart at være der. Og så ved hun, hvad der skal gøres fagligt, for hun har naturligvis et AMU kursus i madhygiejne.

Joan Jacob er ansvarlig for at der er frugt og brød i pauserne, hun har simpelthen ansvaret for at dette fungerer på skolen. Hun sørger for opvask og tømmer maskinen. Og så er hun ansvarlig for tøjvask. Tænk, som elev får man vasket sit idrætstøj. Kan de ikke det selv, spørger jeg, og Joan Jacobs griner bare, er der andet at svare? Det handler om at dyrke idræt, ikke om så meget andet, det er her medhjælpen bliver til hverdagens nødvendige engel.

Jeg skriver mange gange, at Joan Jacobs er ansvarlig for... Det er noget meget centralt ved hendes tilgang til arbejdet, at hun ser sig selv som ansvarlig for, at det skal kunne fungere. Medens vi taler sammen med Søren Stenkilde, hører hun telefonen, hun ved at Søren den dag er alene på pin-den, vups så er hun på vej til at tage den.

Joan Jacobs har et meget vigtigt arbejde (synes jeg). Hun modtager gæster, og dem er der rigtig mange af, og viser dem rundt på skolen og på Grøndal Multi Center. "Jeg fortæller dem, hvad jeg laver", siger hun, "og så viser jeg dem til rette". Og så viser hun dem der søger optagelse som elev rundt helt alene, en meget betroet opgave, for om eleverne vil optages på skolen er jo hele dens grundlag og overlevelse.

En forælder oplever Joan Jacobs: Som altid hjælpsom over for alle, der har deres gang på skolen, elever, lærere og pårørende/forældre. Hun har en professionel tilgang til eleverne, der som hende er udviklingshæmmet, så de føler sig trygge ved hende. Det er ikke umiddelbart let, men at det er lykkedes skyldes, at hun kan lide sit arbejde, er en meget venlig smilende personlighed med et godt selvværd, hun ved, hvad hun kan og tør tro på sig selv.

Søren Stenkilde siger, at Joan er et godt eksempel på en, der evner at have et rigtig meningsfuldt arbejde, det er vigtigt for Joan og det er vigtigt for skolen – vi ville næppe klare os uden hende, og vi tror det ikke er nemt at finde en erstatning. Han fortæller at Joan er selvstændig, husker detaljer og naturligvis er ansvarlig, som vi har været inde på. Ja, så husker hun os på, hvad vi skal gøre, husk at slukke lyset, husk at lukke dørene og husk at bestille...

Joan Jacobs er fuldgældigt medlem af medarbejderstaben, deltager i den møde-

Fortsættes side 19

Joan Jacobs i gang med at forberede kursisternes frokost.

virksomhed der berører hendes arbejde, deltager i alle arrangementer.

Joan Jacobs er et idrætsmenneske, og da hun var yngre var hun aktiv i KIFU (Københavns Idrætsforening For Udviklingshæmmede). Har deltaget i konkurrencer, f.eks. Special Olympic, og har været i Kina og Belgien m.m. For nogle år siden mødte jeg hende til en opvisning, hvor hun præsenterede mig for de medaljer hun havde vundet i bl.a. badminton. Senere har hun været en del af cykelholdet og "jeg har cyklet rundt på Bornholm med Sven Aage Knudsen" (Handicaprpris modtageren).

Joan Jacobs bor i en super lækker nyrenoveret lejlighed med to altaner. En beskrivelse af hendes liv er ikke til at lokke ud af hende, men hun understreger, at hun ikke keder sig. Joan Jacobs som er et ordensmenneske har orden på sin lejlighed og sit liv.

EFTERLYSNING

Mennesker der har ydet noget særligt

I portrætserien om:

Mennesker der har ydet noget særligt overfor mennesker med udviklingshæmning uden offentlighedens opmærksomhed efterlyser jeg forslag til en person du synes fortjener en portrætartikel.

Det kan være en person med udviklingshæmning, en forælder, en søskende, en anden pårørende, en medarbejder, en frivillig... (personen skal agere i København). Skriv en mail til mig eller ring: lasse-ellen@comxnet.dk

Tlf. 35 38 46 90

Venlig hilsen Lasse Rydberg, redaktør

Tour de Amager og Amager er også smuk

Et motionscykelløb for udviklingshæmmede

Af Lasse Rydberg

Amager rundt på cykel en søvning sommerlørdag kan være livgivende og hyggelig når man følges med andre. Netværkscaféerne og KIFU har genopfundet dette cykelmotionsløb på 32 km, der fortrinsvis henvender sig til udviklingshæmmede med deres eventuelle ledsagere.

En dag i juni løb det fjerde Tour de Amager af sted, med 35 deltagere, hvor mange havde en ledsager med f.eks. på tandem, eller blot som "hjælperytter". Så vi var vel ca. 45 der satte afsted fra B 1908's klubhus kl. 11.00.

Der er god mening i at kalde turen for Amager rundt, for det angiver i sin enkelthed ruten. Få hundrede meter fra starten er man inde på kanten til det inddæmmede areal Kalvebod Fælled, og følger stien mod syd med udsigt til græsningsarealer, skove og lunde, til man når digerne mod syd, inden man fortsætter ind i Kongelundsskoven og dens udvidelse, for kort efter at køre på det høje dige fra Søvang til Dragør Strandvej med depot ved Sylten. Gennem Dragør for hurtigst at komme til den nye

Fortsættes side 21

Starten på Tour de Amager.

En af depoterne på den 32 km lange rute.

kystvej der indrammer lufthavnen. Herfra ad den gamle Amager Strandvej med sidste depot før man skal helt ned til Øresundvej for at køre på tværs af øen, hvor den er livligst for at nå målet, hvor man startede. Tour de Amager er en opdagelse af, hvor smuk øen er.

Det er et meget godt veltillægt løb, med god skiltning, man har svært ved at fare vild. Ved starten får man udleveret en rygsæk, med drikke, madbolle og sund slik til at fylde kroppens sukkerdepot. Der er tre depoter med forplejning der også er målområder: 5 km - 15 km - 27 km. Så klarer man ikke de 32 km kan man stå af, og blive transporteret hjem til målområdet. Der var da også nogle deltagere der fik applaus for at have kørt 5 og 15 km. Dagen afsluttes med hygge i klubhuset, hvor der serveres en meget veltillavet Amagergryde og der uddeles diplomer, med angivelse af hvor langt man har cyklet og hvor hurtigt. Den hurtigste gjorde turen på 1 time og 36 minutter. Jeg kom i bagenden med en tid på 2 timer og 40 minutter.

Lad mig slå til lyd for, at Tour de Amager også kan være en familiedag, hvor hele familien cykler sammen. På løbet traf jeg en familie med far og søn på tandem og mor som "hjælperytter". Løbet er velegnet for deltagere der bruger specialcykel.

Tour de Amager

Arrangør: Netværkerne: Cafeen i Larslejsstræde, Lærkevej, Bakspejlet og Idrætsforeningen KIFU

Ruten 32 km (eller mindre). Kan hentes på nettet.

Pris 150 kr. pr. deltager, dækker en rygsæk med let forplejning, frugt og drikke ved målområderne og et måltid, Amagergryde, efter løbet.

Ledsager: Gratis.

www.tourdeamager.dk

Det er svært at tage venner med hjem når hun smider med alting og er baglænsudviklet

Et møde med Søskendekursus

Af Lasse Rydberg

Det er en stille søndag eftermiddag, jeg sidder på en bænk ved Ådalskolen i Ringsted og venter på en gruppe børn der i weekenden har været på Søskendekursus i en spejderhytte på Vestsjælland. Snart dukker der to skolebusser op på den tomme parkeringsplads og 10 børn i alderen 9-12 år myldrer ud og ind på skolen, hvor man skal fejre afslutningen på hele kurset, der har løbet over to lange lørdage og en weekend i foråret. Men bedst er det vel også, at her vil mor eller far komme og hente en, efter et indholdsrigt, sjovt og trættende kursus, det sidste fordi lørdag aften blev lang og nattesøvnen kort.

Alle børnene (11 - én tog hjem lidt før) har deltaget i et Søskendekursus, der henvender sig til børn der har en bror eller søster med et handicap. De fleste af børnene kommer fra Midtsjælland, men der er også deltagere fra København og Midtjylland.

Børnenes fortælling

Børnene sætter sig sammen med de tre kursusledere i en rundkreds i samlingsrummets gode lænestole. Her skal den alvorlige del af kurset afsluttes med det man vel kan kalde en pressekonference i miniformat.

Hvad fik jer til at tage på et søskendekursus, spurgte jeg, og flere fingre røg i vejret end jeg kunne nå at registrere i farten. En

Børn og voksne glade efter et vellykket søskendekursus.

dreng, der havde fødselsdag i går, svarede, at det lød spændende og at min mor og en lærer anbefalede det. Han fortæller, at han har en lillesøster, "hun er født med en hjertefejl, og har været rigtig meget syg, og hvis ikke lægerne var så gode, var hun død i dag". Han fortsætter og fortæller, at det at være bror "er meget specielt, det fylder mere end man regner med... det er rigtig svært at skulle leve med det... det er li'som at have en bror eller søster der har brug for mere opmærksomhed. "

En pige på 9 år fortæller: "Min handicappede lillebror (6 år) kræver rigtig meget opmærksomhed. Jeg har også en lillebror på 4 år der ikke er handicappet. Ved hans fødselsdag skete der et uheld, fordi han der er handicappet troede det var ham der havde fødselsdag... det er lidt svært, men også dejligt, han er der altid."

En pige på 12 år fortæller om sin storebror på 15 år der har epilepsi, "han vir-

Venskaber opstår.

ker som en 10 årig, er lidt bagud... og er mærkelig. Han kan ikke selv se det, altså forleden tog han bussen iført et fugleskræmselkostume. Der var nogle der grinede, det var der, men han troede ikke at det var af ham." Hun fortsatte senere med at sige: "Jeg elsker ham, handicappede er ofte mere omsorgsfulde."

Jeg spørger hende om kurset og hun siger: "Det er godt at være her... hjemme har jeg en god ven at snakke med, men jeg tror ikke han forstår mig helt, hvor skulle han også vide, hvad det er det handler om. Her er det godt at tale med andre der kender problemet. "

En pige på 10 år har en tvillingsøster der lider af en sjælden sygdom, hvor hun altid er sulten, så køkkenet må være låst af. "Hun har ikke fantasi, hun kan ikke lege med dukker". Hun fortæller som mange af de øvrige: "Kurset har lært mig mange ting, jeg har lært nogle at kende, snakke med andre, der har det ligesom mig selv. "

En pige på 12 år fortæller at kurset "har lettet mig lidt. Alt det jeg har båret rundt på alene. De andre kunne ikke forstå det på samme måde."

En dreng på 12 år til en bror med Down syndrom siger, "at han er rigtig omsorgsfuld og hjælpsom... og kan være irriterende, hvem er ikke det?... Han er rigtig god til at hygge".

Alle vil give sit besyv med, så jeg skriver i hast brudstykker af børnenes ivrige meddelelser: De fleste mener, at deres søskende tager meget opmærksomhed. Man kan blive jaloux: Man skal hjælpe derhjemme med rigtig mange ting... og hun eller han er svær at lege med. En dreng siger: "Jalousi er noget der præger oplevelsen. Jeg er den mellemste. Selvfølgelig har en søskende brug for opmærksomhed... Jeg er så heldig, at jeg har en computer, så jeg skal ikke forlade huset for at snakke med mine venner. Familien har brug for at hun er her, fordi

Fortsættes side 24

hun har et dårligt immunforsvar, så hun let bliver syg. Det er også godt at jeg leger med hende, det støtter hendes udvikling... jeg har hjulpet hende rigtig meget..."

Om at have venner med hjemme er et af temaerne, som det med computeren der gav adgang til vennerne. Pigen med tvillingesøsteren siger: "Det kan godt være ret svært, jeg kan komme til at blande mig i hvad hun gør... jeg har ikke lyst til, at venner kommer hjem til mig, er bange for at de gør grin med min søster".

"Jeg havde en ven med hjemme, han ville ikke forstyrre min lillebror, det er svært for han vil gerne blande sig, og piger, han er vild med blondiner og vil kramme dem, høre piger kan han helt enormt godt lide."

"Jeg blev mobbet på grund af, at jeg har en søskende, der er ret mærkelig..."

gør mange sære ting. Han gik rundt med en fjernbetjening til en bil der ikke var der."

"Det er svært at tage venner med hjem... hun kan finde på at blive ked af det og forstyrre os meget. Hun smider med legetøjet, hun er fire år og baglænsudviklet."

Så sluttede kurset med børnechampagne og en stor flot kransekage. Til allersidst er der opstilling til fotografering – og uddeling af kursusbeviser. Venskaber var opstået og det lod sig ikke skjule, piger som slyngveninder var nærmest groet sammen, og drenge med et særlig omsorgsfuldt nærvær midt i de voldsomme attituder.

De voksnes fortælling (kursuslederne)

45 timers kursus er afsluttet. Meget trætte, men stolte og glade sætter *Birgit Buch Jen-*

Kursusdiplomer uddeles

sen, Birgitte Folkenberg og John Frandsen sig i sofaen.

Vi er enige om, at det er utroligt vigtigt, at man oplever, at det er svært at være barn til en søskende med handicap. De har mange udfordringer og de oplever, at søskende tager meget tid og opmærksomhed. De skal måske tilgodeses deres søskende frem for dem selv, de har måske en særlig rolle.

Men vi vil tale om kurset og de fortæller (jeg lader dem tale med én mund, for de er faktisk enige om det meste):

Når de kommer kender de ikke hinanden. De har en maske på. Det er først når de ser filmen: "Jeg vil ikke bytte", der handler om søskende og handicap, hvor man ser søskende der fortæller om udfordringer og vanskeligheder i deres liv - at de begynder at åbne sig og reflekterer. "Efter filmen taler vi samme sprog – huj, der røg masken... jeg er sammen med nogle der har det lige som mig. Herfra er de åbne og ærlige."

På mit spørgsmål om, hvad børnene fik ud af kurset? "Vi så et lille frø både bevidst og ubevidst, rykker noget i deres tankegang. De fik så at sige et sprog at behandle det med. De ser konstruktionen, der bliver talt om den og de får set deres egen rolle i konstruktionen. "Det er godt nok svært, hvor jeg hader min søster... og jeg elsker hende også". Det er en anden forståelsesramme, hvor de kan begynde at være sammen med deres søskende på en anden måde, der sker noget nyt i samspillet."

"Under kurset bruger vi tingene redningsvest og sten som metaforer. Vesten er, hvem der kan hjælpe dig – stenen er, hvilke udfordringer der er når jeg har en søskende med handicap. Vi opfordrer dem til at skrive på vesten og stenen (som symboler tegnet på papir). Det er svært at skrive, men det blev mødt med åbenhed og stor indlevelse."

"En anden måde at arbejde på, er, at lave sig et landkort – skrive sig selv i midten, hvem er mit netværk. Vi så at nogle skrev navnet på en anden deltager fra kurset, en dreng skrev en andens drengs navn på sit kort og i en parentes efter navnet (SØD)".

Der er enighed om at weekendkursus er en rigtig ramme, hvor der er tid, ikke mindst til samtalen også den udenfor kursets rammer. Under min samtale med børnene fortalte de noget som var nyt for kursuslederne. Det bekræfter, at de har fortsat deres undersøgelse af søskenderelationerne i pauserne.

Et kursus med børn handler om at være til stede fra første minut, møde dem med den alvor og skæg som den røde løber markerer ved indgangen til det kommende samvær. Det handler om at sige ordentlig farvel med kursusbevis, som børnene, kunne jeg se, var meget stolte af og glade for. Og endelig til slut, den alvor når man hilser i champagne og spiser kransekage (som nytårsaften).

Søskendekursus

www.aadalskolen.dk

soskendekursus@gmail.com

Tlf. 41 99 40 71

Se vores hjemmeside på

Et vellykket nyt botilbud

Ny Ellebjerg

Endnu et nyt bolighus i København til mennesker med udviklingshæmning

Boligblokken med botilbud, alm. lejligheder og daginstitution.

Af Lasse Rydberg

Med nedlæggelse af Sundbyvang sammen med ældre og utidssvarende boligtilbud har København i samarbejde med boligselskaber igangsat opførelse af nye boliger til mennesker med udviklingshæmning. Bladet LEV har sat sig for at besøge disse nye boliger.

Denne gang besøger vi Ny Ellebjerg, Carl Jacobsens Vej 23 A, en ny stor boligblok der ud over at rumme et botilbud til udviklingshæmmede også rummer en stor dagsinstitution og almindelige familieboliger. Det er godt tænkt, for debatten om, hvor store botilbud bør være, overskygges her ved, at den del af et boligkompleks med

familieboligerne er den største. Med børneinstitution i stueetagen og familieboligerne på de øverste etager, skutter botilbuddet sig mellem dem i en slags normalitet.

Carl Jacobsens Vej 23 A, er en af de kedelige almindelige betonopgange vi kender. Der er ikke megen fanfare i indgangen til botilbuddet, det ligner til forveksling opgangen til de fleste boliger. På en måde er det vel en slags normalisering, der skiltes ikke med noget særligt. Entredøren til botilbuddet har sin anonymitet, men når den lukker sig op, kommer man ind i et boligunivers, hvor lejligheder og fællesarealer spiller

Indtryk af et af bofællesskabets opholdsrum.

sammen, jo bedre, jo mere man færdes rund i de to etager botilbuddet udgør.

Jeg mødes med botilbudsleder Anette Harrig Jensen, der fortæller, at dette nye botilbud er en erstatning for det ældre tilbud på Jens Warmings Vej, hvor beboerne boede på værelser uden bad og toilet og meget tæt på hinanden i mindre huse. Disse beboere er nu flyttet til egen lejlighed med bad-toilet og the-køkken, en stor mærkbar kvalitetsforbedring.

Jeg kan fornemme af Anette Harrig har et forhold til huset, som var det en fortrolig kending, og det er der en grund til. Hun har sammen med andre fra personalegruppen været involveret i planlægningen af botilbuddet fra det lå på tegnebrættet.

Bostedet der rummer 26 boliger henvender sig, siger Anette Harrig, til en bred målgruppe, både når det gælder alder og behov for særlig støtte. Hun ser det som en styrke at beboerne med deres forskellige måde, have glæde af hinanden, der også giver mulighed for at udvikle nye sider hos den enkelte til gavn for samværet. Med den brede gruppe af beboere, skal der udvikles mange specifikke faglige tilgange til beboerne. For Anette Harrig betyder det, at der samlet i personalegruppen kan udvikles

specialpædagogisk faglighed, der udfordrer til læring og samarbejde.

Anette Harrig fortæller, at i planlægningen af botilbuddet handlede det bl.a. om en balance mellem pladsen i lejligheden og pladsen til fællesskabet. De beboere der skulle leve i botilbuddet, ville i højere grad have behov for at være i fællesskabet, end at tilbringe livet i sin lejlighed. Denne balance ser ud til at lykkes. Lejlighederne er rummelige, badeværelserne ikke "overstore", så der er skabt alkoovelignende rum i lejligheden, som de fleste har indrettet som soveværelsesafdeling. Fællesarealerne ligger dels som nogle hyggelige opholdsstuer og køkkenrum mellem lejlighederne og især som store rum i hver etages hjerte, hvor gangene glider over i hyggelige samlingsarealer med blanding af opholdsrum, café, spiseafdeling og køkken. På en etage kan mødelokalet åbnes med skydedøre ud til fællesarealet, og give plads til mindst 100 personer der med god plads kan sidde og spise. Gangene som giver et institutionelt indtryk, medvirker her som pulsårer ind mod hjertet, og giver overblik og overskuelighed.

Hvad gør man når man bor på 1. og 2. sal og gården er en børnehave? Man har i 1. sals højde skabt tre store terrasser (hvor to

Fortsættes side 28

Bofællesskabets to skønne tagterrasser.

af dem er forbundet af en altgang). Det er nogle fantastiske rum, der med bærbuske og frugttræer sat i store højbede giver en fornemmelse af man er til stede på 1. klasse, med liggestole og udekøkkener klar til de gode grillaftener.

Når man går rundt i huset oplever man mange gode detaljer, som er skabt i projekteringsfasen. F.eks. har fælleskøkkenet en køkkenbar, hvor dem der ikke kan lave mad kan hænge ud og se de andre lave det. Her er det OK at være køkkenskriver. Så det behøver jeg ikke at skrive om, altså hvem der laver mad? Det gør personalet og beboerne i samarbejde.

Der er tænkt i rumdeling, så små rum kan blive større. Der er tænkt i overnatningsrum for personale, hvis det en gang skulle blive nødvendig (det er det ikke pt.), men måske kan botilbuddet en dag få et gæsteværelse til besøgende til beboere.

Der et vaskeri på hver etage. Prisen for vask er forskellig alt efter behovet, fra 50 kr. til 500 kr. om måneden.

På en morgenstund vil der være 4 medarbejdere på 1. sal og 2 medarbejdere på 2. sal, senere på formiddagen mindre. Antallet er variabelt og er ikke det denne artikel handler om, ud over at der er en vågen nattevagt.

Med de meget centralt beliggende fællesarealer samt store terrasser er der lagt op til, at man dels kan tage alle de gode fællesskabstraditioner med sig fra Jens Warmings Vej og dels skabe mange nye, hvor der heldigvis er plads til de gæster man hidtil har inviteret og til mange nye.

Ny Ellebjerg ligger op til S-tog stationen af samme navn, midt i et lidt rodet industri-kvarter, hvor der bygges overalt - et kvarter under forandring. I meget af byggeriet gør man sig umage for at skabe afvekslende og personlig udtryk. Ny Ellebjerg er et sådan hus, der selv om det er boliger er inspireret af industriens huse. Et vellykket nyt botilbud.

En lejlighed i bofællesskabet.

Julegaver

fra LEV København

LEV København har tradition for at give kr. 150 til indkøb af en julegave til beboere i Københavns Kommune, der ikke har pårørende.

Hvem kan søge:

Pædagoger med kontakt til udviklingshæmmede uden pårørende.

Ansøgningen skal indeholde:

Navn, fødselsdag og bosted på beboeren.
Navn og telefonnummer på ansøger.
Om man ønsker at hente pengene på Sundbyvangs julemarked eller privat.

Hvordan:

Hver organisation udpeger en koordinator og sender ansøgningerne samlet til gjoe@email.dk
Eva Gjõe, Højmosvej 10, 2400 København NV.

Pengene udleveres efter aftale med Eva Gjõe, tlf. 39 66 18 56 / 26 82 79 33.

Ansøgeren sørger for indkøb af gaven.

Medlemskontingent: sæt venligst X

- Årligt med blad 300 kr.
 Årligt for par med blad 425 kr.
 Årligt uden blad 175 kr.
 Livsvarigt med blad (enkelt person) 3.500 kr.
 Årligt for forening med blad 800 kr.
 Årligt abonnement 300 kr.

Pensionist/studerende *)

- Årligt med blad 150 kr.
 Årligt for par med blad 225 kr.
 Årligt uden blad 75 kr.
 Livsvarigt med blad (enkelt person) 3.500 kr.

Betal først, når girokortet modtages.

Firmamedlemskaber

- Alm. med blad 800 kr.
 Guldmedlem med blad (pr. år) 5.000 kr.

Et Guldmedlem får ret til at bruge LEVs logo samt at blive nævnt på LEVs hjemmeside.

Undertegnede ønsker at blive medlem af **LEV København**

*) Angiv her hvilket år du forventer at afslutte dit studie: _____

SKRIV VENLIGST MED BLOKBOGSTAVER:

Navn: _____

Evt. samlevers navn (parmedlemskab): _____

Adresse: _____

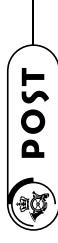
Postnummer: _____ By: _____

Telefon: _____ E-mail: _____

Landsforeningen LEV er interesseorganisationen, der siden 1952 har arbejdet for at forbedre udviklingshæmmedes vilkår.

Landsforeningen LEV · Blekinge Boulevard 2 · 2630 Taastrup
Tlf. 3635 9696 · Fax 3635 9697 · E-mail: lev@lev.dk · URL: www.lev.dk

Blekinge Boulevard 2, 2630 Taastrup

Sendes ufrankeret
Modtageren
betaler portoen

Landsforeningen LEV
+ + + 24301 + + +
0893 Sjælland USF B